

הרשות המבצעת

איך משתמשים במילון? בבגרות כתוב "ציינו והציגו מושג" — ציון בלבד לא מספיק, וההגדרה חייבת לבוא **מהחומר שלמדתם, לא מהקטע**. לכן: קוראים את המושג, מכסים את ההסבר ואומרים אותו במילים שלכם. בסוף בודקים את עצמכם במשחק ההתאמה שבעמוד הנושא.

יחידה 1 · הרשות המבצעת

מושג	מה צריך לדעת
הרשות המבצעת	הממשלה, השרים ומשרדי הממשלה — הגוף שמבצע בפועל את מדיניות המדינה.
קביעת מדיניות ויישומה	תפקיד הממשלה: קבלת החלטות וקביעת קווי פעולה בתחומים שבאחריות משרדי הממשלה השונים — ויישומן.
קווי יסוד של הממשלה	החלטות הממשלה נותנות ביטוי לקווי היסוד שלה, הנקבעים בהתאם להסכמים הקואליציוניים בין הסייעות השותפות.
חקיקה ראשית	חקיקה שנעשית על ידי הכנסת.
חקיקת משנה	חקיקה הנעשית על ידי הרשות המבצעת / השרים / רשות מקומית (באמצעות צווים, תקנות, חוקי עזר עירוניים). נועדה לאפשר ביצוע החוק וקידום מטרותיו על ידי פירוט העקרונות שנקבעו בחקיקה ראשית. אסור שתסתור חקיקה ראשית, והיא נתונה לפיקוח ועדות הכנסת.
אחריות ממשלתית (משותפת)	אחריות של כל השרים על כל החלטות הממשלה — גם אם התנגדו להן.
אחריות מיניסטריאלית	לכל שר בממשלה אחריות כלפי הכנסת והממשלה ביחס לנושאים שבתחום משרדו ולפעולות סגל עובדיו, אף אם נעשו שלא בידיעתו. חובת השר לדווח בכנסת, להשיב על שאלות ולתקן בעיות בתחומו. האחריות היא ציבורית בלבד, לא משפטית.
דמיון בין שני סוגי האחריות	בשתיהן האחריות מופנית כלפי הכנסת וכלפי הציבור.
הבדל בין שני סוגי האחריות	אחריות ממשלתית — כל השרים על כל החלטות הממשלה; אחריות מיניסטריאלית — השר על הקורה במשרדו ועל פעולות עובדיו.

יחידה 2 · זכויות האדם

מושג	מה צריך לדעת
זכויות האדם הטבעיות	חיים וביטחון, קניין, חירות (חופש הביטוי, חופש המחשבה והמצפון, חופש התנועה, חופש העיסוק, חופש דת וחופש מדת), שוויון, כבוד והליך משפטי הוגן.
הזכות לחיים וביטחון / שלמות הגוף	זכותו של כל אדם לחיות ללא חשש מפני פגיעה בחייו, בגופו ובביטחונו האישי.
שוויון — מובן מצומצם	לכל אדם הזכות לשוויון בפני החוק ולשוויון פוליטי (הזכות לבחור ולהיבחר).
שוויון — מובן רחב	זכות לשוויון הזדמנויות במובן הכלכלי והחברתי. אופני היישום הראויים שלה שנויים במחלוקת ציבורית בכל חברה דמוקרטית.

זכותו הטבעית של אדם לחיות את חייו ללא חשיפה לגופו ולמרחבו הפרטי. היא נגזרת של הזכות לכבוד — פגיעה בפרטיות היא גם פגיעה בכבודו של האדם.	הזכות לפרטיות
--	---------------

למה המילון הזה כל כך חשוב? בשאלון 34281 כמעט כל שאלה נפתחת ב"ציינו והציגו מושג" — ההגדרה שווה נקודות. מי שידע את ההגדרות מהלימוד מתחיל כל שאלה בביטחון.

מבוסס על חומרי עמוד הנושא באתר ועל מוקדי הלימוד של משרד החינוך (תכנית אשנב). חומר לתרגול ולחזרה עצמית.